

Látogatás a Habitat for Humanity egy varsói programjánál

A Habitat for Humanity Lengyelország hazai testvérszervezetükhöz hasonlóan elsősorban nem lakásépítéssel, hanem rossz állapotú lakások (főként szociális bérlakások) felújításával, ill. eredetileg nem lakás céljára szolgáló épületek (pl. irodák) lakhatóvá tételével foglalkozik. Az általunk meglátogatott projekt a kivételek közé tartozik.

Esetünkben egy eredetileg három emeletes társasház padlásterét vásárolták meg, melyben kis alapterületű, összkomfortos garzonlakásokat alakítottak ki, melyekben támogatott lakhatási programot indítanak állami gondozást elhagyó fiatalok részére. A lakások mellett ugyanazon a szinten egy közös használatú tároló is helyet kapott, melyben pl. kerékpárok kerülhetnek elhelyezésre (pincerész ugyanis ezekhez a lakásokhoz nem tartozik), továbbá egy iroda, ahol a majdani lakók szociális segítője foglal majd helyet.

Az építkezés megkezdéséhez a lakók abszolút többségének jóváhagyására volt szükség, melyet elmondásuk szerint meglehetősen nehezen szereztek meg, az adásvétel lehetséges jogi buktatóinak felderítésére is rengeteg energiát szenteltek. A társasház meglévő lakásainak jelentős része önkormányzati (szociális) bérlakás. A tetőtér értékesítéséből befolyt összeg a ház felújítására fordítható.

A helyszínen leginkább építészeti kérdésekről esett szó, az építész designmegoldásaira különösképpen büszkék. Építészüket modern stílusú lakásokat tervezett, a téglafalak jórészt pl. vakolatlanul hagyják, az elektromos vezetékek a falon kívül, színes kábelcsatornában futnak, minden bejárati ajtó különböző színt kapott. Nagy könnyebbségként említették, hogy a ház adottságai nem teszik lehetővé felvonó kialakítását, a lépcsőház ehhez túl keskeny, máskülönben a ház négyszintessé bővülése ezt kötelezővé tette volna.

Látogatásunk idején az építési munkálatok közepén jártak. A költségvetés orozslánrészét az ingatlan megvásárlása, ill. a szakmunkások bére teszi ki. A Whirlpool cég évek óta egyik fő támogatójuk, a háztartási gépeket adományként kapják, ahogy az építőanyagok többsége is ilyen felajánlásokból érkezik. Egyszerűbb, szaktudást nem igénylő feladatokban (pl. a padlás régi padlóburkolatának és a rajta felhalmozódott több tonnányi hulladék ill. madárürülék eltávolításában) önkéntesek együttesen több száz munkaórával segítették a projektet. Egy rövid szakaszon a majdani bérlőket is bevonták a felújításba, a nyílászárók szigetelésében segítettek.

A célcsoportról szólva, a fiatalokat egy varsói állami gondozó intézetből választották ki, és rendkívül alapos felkészítésen estek át. Elsősorban pénzügyi és háztartási/életvezetési ismeretekre oktatták őket, előbbiben a Lengyel Mikrohitel Központ munkatársai nyújtottak szakértői segítséget. A későbbiekben velük foglalkozó szociális segítő (utógondozó) a Habitat alkalmazottja lesz. Legfeljebb 2 évig lakhatnak majd a lakásokban, bérleti díjat nem, csak a rezsiköltséget kell fizetniük, minden lakáshoz egyedi mérők tartoznak majd.

A projektet a szervezet részéről preventív programként értékelik és ekként is kommunikálják. A kedvezményezettek gondos kiválasztására tekintettel - vagyis hogy kifejezetten „önálló lakhatásra felkészültek” ítélt fiatalokat vontak be - ez megkérdőjelezhető, a kedvezményezetteknek ettől függetlenül komoly életkezdési segítséget jelent.